

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL SIGITO MECELICOS SKUNDO

2020 m. birželio 3 d. Nr. IGN-2
Vilnius

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – VTEK): pirmininkas Edmundas Sakalauskas, nariai Virginijus Kanapinskas, Evelina Matulaitienė, Antanas Šenavičius ir Martinas Žaltauskas išnagrino asmens, dėl kurio priimtas sprendimas, – Sigitas Mecelicos (toliau – Pareiškėjas) skundą, kuriuo prašoma panaikinti institucijos – Utenos rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos Etikos komisijos (toliau – Komisija, Atsakovas) 2020 m. balandžio 15 d. sprendimą Nr. T6-3(1) „Dėl Sigitas Mecelicos“. Pareiškėjas ir Atsakovo atstovas 2020 m. balandžio 28 d. Komisijos posėdyje nedalyvavo, apie jo vietą ir laiką buvo informuoti tinkamai.

Komisija n u s t a t ė:

VTEK 2020 m. gegužės 5 d. gautas Pareiškėjo prašymas panaikinti Komisijos 2020 m. balandžio 15 d. sprendimą Nr. T6-3(1) „Dėl Sigitas Mecelicos“ (toliau – Sprendimas), kuriuo konstatuoti Utenos rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Utenos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. TS-133 „Dėl Utenos rajono savivaldybės Etikos komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), 9.4 papunkčio, 11 punkto, 13.1 papunkčio reikalavimų pažeidimai bei rekomenduojama suderinti elgesį ir veiklą su Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse (toliau – Kodeksas) ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir kituose teisės aktuose nustatytais savivaldybės tarybos nario elgesio principais ir reikalavimais.

Sprendime nurodoma, kad 2019 m. liepos 4 d. Komisijos posėdyje, kurio metu priimtas sprendimas pradėti tyrimą dėl Utenos rajono savivaldybės tarybos frakcijos „Kartu už Utenos kraštą“ kreipimesi išdėstytų faktų, dalyvavo ir laikraščio „Utenos diena“ vyr. redaktorius Vytautas Ridikas. Komisijos pirmininkas, vadovaudamasis Nuostatais, į posėdį kviečia kitus asmenis ir niekam neteikia jokios informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą, kitus duomenis, kol Komisija nebaigia tyrimo, bet, kaip minėta, į posėdį nekviestas atvyko ir jame dalyvavo V. Ridikas. Pareiškėjas, būdamas Komisijos pirmininku, leido posėdyje dalyvauti minėtajam nekviestam asmeniui.

Sprendime taip pat nurodoma, kad 2019 m. liepos 23 d. vyko Komisijos narių telefoninė apklausa dėl tyrimo, vykdyto pagal Utenos rajono savivaldybės tarybos frakcijos „Kartu už Utenos kraštą“ kreipimąsi, nukėlimo iki rugpjūčio mėnesio pabaigos. Ši apklausa įforminta Komisijos 2019 m. liepos 23 d. posėdžio protokolu Nr. T6-4. Nuostatuose nėra numatyta galimybė Komisijos posėdžius organizuoti nuotoliniu būdu, naudojantis telefonais, kompiuteriais ar kitais įrenginiais, be to, ne visi Komisijos nariai suprato, kad Pareiškėjo telefonu užduoti klausimai yra traktuojami kaip balsavimas nuotoliniu būdu Komisijos posėdyje, todėl laikytina, kad 2019 m. liepos 23 d. protokolas Nr. T6-4 buvo surašytas Komisijos posėdžiui neįvykus.

Sprendime konstatuojama, kad Pareiškėjas pažeidė Nuostatų 9.4 papunkčio, 11 punkto, 13.1 papunkčio reikalavimus, bei rekomenduojama Pareiškėjui suderinti savo elgesį ir veiklą su Kodekse ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir kituose teisės aktuose nustatytais savivaldybės tarybos nario elgesio principais ir reikalavimais.

Pareiškėjas nesutinka su skundžiamu Sprendimu, nes jis esą neatitinka teisės aktuose nustatytų teisėtumo ir pagrįstumo reikalavimų.

Komisija 2019 m. gruodžio 4 d. pradėjo tyrimą pagal savivaldybės mero skundą dėl Pareiškėjo elgesio. Valstybės politikų elgesio tyrimas yra reglamentuojamas Kodekse. 2019 m. gruodžio 4 d. galiojusi Kodekso 7 str. 2 d. nustatė, kad tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tyrimo pradžios, o prireikus Komisija gali ne ilgiau kaip dviem mėnesiams pratęsti tyrimo terminą. Kodekso 7 str. 10 d. įpareigoja Komisiją per 3 dienas nuo tyrimo pradžios surašyti pranešimą, kuriuo politikas informuojamas apie pradėtą tyrimą.

2019 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos Seimas Kodekso 7 str. 2 d. nustatė naujus tyrimo terminus, kurie įsigaliojo nuo 2020 m. sausio 1 dienos. Pagal bendruosius teisės principus, Komisija, atlikdama tyrimą, turėjo vadovautis Kodekso nuostatomis, galiojusiomis tyrimo pradžioje, t. y. 2019 m. gruodžio 4 dieną.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 1994-04-21 nutarime yra pripažinęs, kad į praeitį galiojančio įstatymo priėmimas neigiamai paveiktų asmens teises, išbrautų į galiojusio įstatymo reguliavimo sritį ir pakeistų galiojusio įstatymo nustatytas asmens teises ir pareigas. Todėl atsirastų teisinių padarinių, kurie galėtų būti palankūs vienai santykio šaliai, bet nepalankūs kitai. Pagal bendrąją taisyklę, administracinės teisės norma taikoma tik tiems administraciniams teisiniams santykiams, kurie atsiranda po jos įsigaliojimo ir iki normos galiojimo pabaigos, todėl norminių teisės aktų galiojimo laike bendruoju principu laikytinas vadinamasis normos perspektyvus galiojimo principas, kuris reiškia, kad administracinės teisės norma nuo įsigaliojimo momento galioja tik į ateitį ir iki jo įsigaliojimo kilusioms teisėms ir pareigoms netaikoma, t. y. netaikoma tiems administraciniams teisiniams santykiams, kurie kilo ir egzistavo iki jos priėmimo. Tokia nuostata (taisyklė) laikytina patikima viešųjų santykių subjektų teisių ir pareigų bei teisėtumo užtikrinimo garantija.

Savivaldybės mero skundas buvo gautas 2019 m. lapkričio 20 dieną. Komisija sprendimą pradėti tyrimą priėmė 2019 m. gruodžio 4 dieną ir pradėtą tyrimą privalėjo užbaigti per 30 dienų, t. y. iki 2020 m. sausio 4 dienos. Vadovaudamasi Kodekso 7 str. 2 d. Komisija motyvuotai galėjo priimti sprendimą pratęsti tyrimo terminą iki dviejų mėnesių, bet tai nebuvo padaryta. Komisija Sprendimą priėmė 2020 m. balandžio 15 d., t. y. praėjus keturiems mėnesiams ir dešimčiai dienų.

Sprendimo aprašomojoje ir motyvuojamojoje dalyse nėra pateikiama įrodymų, kuriais grindžiamas Komisijos sprendimas, nurodytos faktinės aplinkybės prieštarauja teisiniam vertinimui ir motyvams, nuorodos į Nuostatų punktus nėra pagrįstos konkrečiais įrodymais, o remiamasi prielaidomis.

Skundas, pagal kurį priimtas Sprendimas, ir jame nurodytos aplinkybės yra susijusios su visais Komisijos nariais, dalyvavusiais skunde ginčijamoje veikloje, todėl pagrįstai kyla abejonių dėl Komisijos nešališkumo.

2020 m. balandžio 15 d. Komisijos posėdžio eiga yra užfiksuota protokole. Posėdžiui pirmininkavęs L. Bražionis siūlė priimti sprendimą vadovaujantis Nuostatų 19.3 punktu, t. y. rekomenduoti elgesį suderinti su teisės aktų reikalavimais. Šiam siūlymui pritarė visi posėdyje dalyvavę Komisijos nariai. Tačiau Komisijos Sprendimo rezoliucinėje dalyje rašoma, jog Komisija nusprendžia konstatuoti, kad buvo pažeisti Nuostatų reikalavimai, t. y. priimamas sprendimas vadovaujantis Nuostatų 19.2 punktu ir rekomenduojama (Nuostatų 19.3 punktas) suderinti elgesį su teisės aktų reikalavimais. Sprendimą pasirašęs Komisijos pirmininko pavaduotojas galbūt savavališkai įrašė Komisijos nepriimtą sprendimą.

Sprendime konstatuojamas Nuostatų 9.4 papunkčio – „kol Komisija nebaigia tyrimo, niekam neteikti jokios informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą, kitus duomenis“ – pažeidimas. Tyrimo metu nėra nustatyta, kad Pareiškėjas būtų kam nors teikęs medžiagą, susijusią su tyrimu. Nuostatuose nėra reglamentuota posėdžių forma, taip pat nėra nustatyta, kada posėdžiai galėtų būti uždari. Žiniasklaidos atstovas į posėdį atvyko

laisva valia, t. y. nebuvo specialiai kviestas. Komisijos nariai nepareiškė, kad posėdyje negali dalyvauti žiniasklaidos atstovai, ir nepasiūlė rengti uždarą posėdį. Pareiškėjas, būdamas Komisijos pirmininku, taip pat nepriėmė vienasmeniško sprendimo leisti (neleisti) žiniasklaidos atstovui dalyvauti Komisijos posėdyje, nes Nuostatuose tokia teisė jam nėra suteikta, t. y. Komisija sprendimus priima kolegialiai. 2019 m. liepos 4 d. posėdyje Komisija, atlikusi tyrimą, vertino surinktus duomenis ir priėmė sprendimus, t. y. atliko veiksmus pasibaigus tyrimui.

Sprendime konstatuojamas Nuostatų 11 punkto „Pagrindinė Komisijos veiklos forma yra posėdžiai“ ir 13.1 papunkčio „Komisijos pirmininkas šaukia Komisijos posėdžius, sudaro jų darbotvarkę, vadovauja Komisijos posėdžiams“ pažeidimas. 2019 m. rugpjūčio 29 d. Komisijos posėdyje nutarta 2019 m. liepos 23 d. Komisijos posėdžio protokolą pripažinti netekusiu galios. Kadangi Etikos komisija dar iki gautojo skundo tyrimo pradžios savo iniciatyva buvo pašalinusi galimas klaidas, šios skundo dalies nebuvo pagrindo tirti.

Tyrimą atlikę Komisijos nariai ir sprendimą priėmusi Komisija nekreipė dėmesio į tai, kad Nuostatuose Komisijos veikla yra apibrėžta kaip kolegialaus organo veikla, t. y. visi sprendimai, nutarimai priimami Komisijos narių balsų dauguma. Komisijos pirmininkas priimant sprendimus neturi jokių išlygų, išskyrus tai, kad balsavimo metu balsams pasiskirsčius po lygiai sprendimą lemia pirmininko balsas (Nuostatų 22 p.).

Rezoliucinėje sprendimo dalyje Komisija priėmė du sprendimus: 1) konstatavo, kad Pareiškėjas pažeidė atitinkamus Nuostatų punktus; 2) rekomendavo Pareiškėjui savo elgesį suderinti su visuose teisės aktuose nustatytais savivaldybės tarybos nario elgesio principais ir reikalavimais, nors tokio nusižengimo tyrimo metu nenustatė.

Darytina išvada, kad Komisija tyrimą pradėjo pažeisdama Kodekso 7 str. 2 d. nustatytus terminus, nesurašė pranešimo apie pradėtą tyrimą, kaip nustato Kodekso 7 str. 10 d., tyrimo nebaigė per Kodekso 7 str. 2 d. nustatytą terminą, tyrimo termino nepratęsė, kaip nustatyta Kodekso 7 str. 2 d., per visą laikotarpį neatliko jokių veiksmų surinkti tyrimui reikalingą medžiagą ir objektyviai įvertinti skunde nurodytas aplinkybes bei priėmė Sprendimą, prieštaraujantį protokolo įrašams, galbūt buvo šališka tyrimo ir sprendimo priėmimo metu.

Pareiškėjas prašo VTEK panaikinti skundžiamąjį Sprendimą.

Atsakovas su Pareiškėjo skundu nesutinka.

Atsakovas paaiškino, kad Komisija, gavusi Savivaldybės mero 2019 m. lapkričio 20 d. skundą dėl Pareiškėjo elgesio, tyrimą pradėjo 2019 m. gruodžio 4 d., o Sprendimą priėmė 2020 m. balandžio 15 dieną.

Pareiškėjas skunde teigia, kad Kodekse, patvirtintame 2006 m. rugsėjo 4 d. Valstybės politikų elgesio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu Nr. X-816, nustatyta, kad tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tyrimo pradžios, o prireikus Komisija gali ne ilgiau kaip dviem mėnesiams pratęsti tyrimo terminą. Pareiškėjo teigimu, Komisija, pradėjusi tyrimą, privalėjo jį užbaigti iki 2020 m. sausio 4 d. arba, vadovaudamasi Kodekso 7 str. 2 d., galėjo priimti sprendimą pratęsti tyrimo terminą iki dviejų mėnesių, bet to nepadarė – sprendimas dėl gauto skundo priimtas tik 2020 m. balandžio 15 d., t. y. praėjus keturiems mėnesiams ir dešimčiai dienų, todėl, Pareiškėjo nuomone, šis Komisijos Sprendimas neatitinka teisės aktuose nustatytų teisėtumo ir pagrįstumo reikalavimų. Pareiškėjas teigia, kad jis, kaip Komisijos pirmininkas ir narys, buvo nusišalinęs nuo bet kokio su gautu skundu susijusio klausimo nagrinėjimo.

Atsakovas nurodė, kad Komisija, priimdama Sprendimą 2020 m. balandžio 15 d. vykusiame posėdyje, vieningai manė, kad Pareiškėjo elgesio tyrimo terminai praleisti dėl objektyvios priežasties – teisininkui, pasitelktam atsakyti į Komisijai tyrimo metu kilusius klausimus, laiku nepateikus atsakymų, kurie buvo gauti 2020 m. kovo 5 d., t. y. praėjus daugiau nei mėnesiui nuo klausimų pateikimo datos. Atsakovas taip pat atkreipia dėmesį, kad procesinio termino praleidimo

priežastimi galima laikyti ir dėl kvorumo nebuvimo 2020 m. sausio pradžioje neįvykusį posėdį, taip pat ir Komisijos narių nepatyrimą, nes 2020 m. sausio 22 d. ir vasario 17 d. surengtuose posėdžiuose sprendę su tyrimu susijusius klausimus Komisijos nariai kalbėdami nepabrėžė, kad tų posėdžių protokoluose turėtų būti užfiksuotas tyrimo nukėlimo terminas. Atsakovas taip pat teigia, kad 2020 m. kovo 16 d. sušauktas posėdis neįvyko dėl tą dieną visoje šalyje paskelbto karantino.

Atsakovas, atsakydamas į Pareiškėjo skunde nurodytą faktą, kad Komisijos posėdžiui pirmininkavęs L. Bražionis siūlė priimti sprendimą vadovaujantis Nuostatų 19.3 punktu, t. y. rekomenduoti elgesį suderinti su teisės aktų reikalavimais, ir šiam siūlymui pritarė visi posėdyje dalyvavę Komisijos nariai, bet Komisijos Sprendimo rezoliucinėje dalyje nurodoma, jog Komisija nusprendžia, kad buvo pažeisti Nuostatų reikalavimai, pripažino, kad surašant rezoliucinę Sprendimo dalį įsivėlė netyčinė klaida, kuri leidžia savaip interpretuoti Nuostatų punktus. Kaltinimas savavališkumu nepagrįstas. Tuo įsitikinti galima iš Komisijos 2020 m. balandžio 15 d. posėdžio protokolo Nr. T6-3, kuriame užfiksuota, jog svarstant antrąjį darbotvarkės klausimą Komisija, darydama išvadą dėl kiekvieno gautojo skundo punkto ir priimdama bendrą sprendimą dėl Pareiškėjo elgesio, vadovavosi tik Komisijos nuostatų 19.3 punktu ir niekur nėra minimas 19.2 punktas.

Atsakovas, atsižvelgdamas į išdėstytus teiginius, prašo Pareiškėjo skundą atmesti.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pagal Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo (toliau – VTEKĮ) 17 straipsnio 1 dalies 1 punktą, VTEK prižiūri, kaip įgyvendinami Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, Lobistinės veiklos įstatymas ir Kodeksas, teikia pasiūlymus dėl šių teisės aktų nuostatų tobulinimo ir įgyvendinimo, šiais klausimais priima sprendimus ir rekomendacijas.

VTEKĮ 24 straipsnio 1 dalis nustato, kad tyrimą pagal šio skirsnio nuostatas savo iniciatyva, pagal VTEK perduotą ar kitų pareiškėjų pateiktą pranešimą atlieka ir institucija ar įstaiga, kurioje skundžiamas asmuo dirba, o kai pranešimas gautas dėl įstaigos vadovo, – šį vadovą į pareigas priimantis ar skiriantis subjektas arba kolegiali valstybės ar savivaldybių institucija. Šio skyriaus nuostatos (įskaitant teisę savivaldybių tarybų etikos komisijų priimtą sprendimą skusti VTEK vadovaujantis šio straipsnio 4 dalimi) *mutatis mutandis* taikomos ir politikų elgesio tyrimams, atliekamiems pagal Kodeksą. Pagal VTEKĮ 24 straipsnio 4 dalį, pareiškėjas arba asmuo, dėl kurio veikos institucijoje ar įstaigoje yra atliktas tyrimas ir priimtas sprendimas, šio straipsnio 1 dalyje nurodytų subjektų priimtus sprendimus gali skusti VTEK per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos (išskyrus Seimo Etikos ir procedūrų komisijos priimtus sprendimus).

Vadovaudamasi VTEKĮ 24 straipsnio 5 dalimi, VTEK išnagrinėjusi skundą gali jį patenkinti visą ar iš dalies arba atmesti.

Kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad valstybės politikų elgesio, kuriuo pažeidžiami šiame kodekse nustatyti valstybės politikų elgesio principai ir nuostatos, tyrimą atlieka institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka sudarytos komisijos: savivaldybių tarybose – savivaldybių tarybų sprendimu iš jų narių ir gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovų sudarytos etikos komisijos. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų komisijų darbo ir sprendimų priėmimo tvarką vadovaujantis šiuo kodeksu nustato institucijų, kurios jas sudarė, veiklą reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai (Kodekso 6 straipsnio 3 dalis).

Kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų komisijų priimti sprendimai gali būti skundžiami Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos (Kodekso 10 straipsnio 1 dalis).

Pagal Kodekso 9 straipsnį, valstybės politiko elgesio tyrimą atlikusi Komisija gali priimti

šiuos sprendimus:

1) konstatuoti, kad valstybės politikas nepažeidė šiame kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų (Kodekso 9 straipsnio 1 punktas);

2) konstatuoti, kad valstybės politikas pažeidė šiame kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus (Kodekso 9 straipsnio 3 punktas);

3) rekomenduoti valstybės politikui suderinti savo elgesį ar veiklą su šiame kodekse ar institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais (Kodekso 9 straipsnio 4 punktas);

4) rekomenduoti viešai atsiprašyti (Kodekso 9 straipsnio 5 punktas);

5) įtarus esant nusikalstamos veikos požymių, perduoti medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigoms ar prokuratūrai (Kodekso 9 straipsnio 6 punktas).

Komisijos Nuostatų 6.1 papunktyje nurodoma, kad viena iš Komisijos funkcijų yra tirti ir priimti sprendimus dėl savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, Kodekso, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo, savivaldybės tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms.

Komisijos Nuostatų 19 punkte nustatyta, kad Savivaldybės tarybos nario elgesio tyrimą atlikusi Komisija gali priimti šiuos sprendimus:

1) konstatuoti, kad savivaldybės tarybos narys nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kituose teisės aktuose nustatytų savivaldybės tarybos nario elgesio principų ar reikalavimų (19.1 papunktis);

2) konstatuoti, kad savivaldybės tarybos narys pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kituose teisės aktuose nustatytus savivaldybės tarybos nario elgesio principus ar reikalavimus (19.2 papunktis);

3) rekomenduoti savivaldybės tarybos nariui suderinti savo elgesį ar veiklą su Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir kituose teisės aktuose nustatytais savivaldybės tarybos nario elgesio principais ar reikalavimais (19.3 papunktis).

Kodekso 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad valstybės politiko elgesio tyrimas Komisijoje gali būti pradėtas, kai yra gautas fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas apie valstybės politiko galbūt padarytą šiame kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą. Iš esmės identiška nuostata įtvirtinta ir Komisijos Nuostatų 7.1 papunktyje.

1. Dėl procedūrinių veiksmų

2019 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-2276 nuo 2020 m. sausio 1 d. pakeista Kodekso 7 straipsnio 2 dalis ją išdėstant taip: „Valstybės politiko elgesio tyrimas pradedamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto pagrindo atsiradimo. Komisija tiria galimus pažeidimus, jeigu nuo jų padarymo praėjo ne daugiau kaip vieni metai. Anoniminiai skundai nenagrinėjami.

Komisijos atliekamas pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tyrimo pradžios. Į šį terminą neįskaičiuojamas politiko laikinojo nedarbingumo, atostogų laikas ir laikas, kai politikas yra išvykęs į tarnybinę komandiruotę. Prireikus Komisija gali, bet ne ilgiau kaip vienam mėnesiui pratęsti šioje dalyje nustatytą tyrimo terminą.“

Pagal 2019 m. gruodžio 4 d. galiojusias Kodekso 7 straipsnio 2 dalies nuostatas, Komisijos atliekamas pažeidimo tyrimas turėjo būti baigtas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tyrimo pradžios. Prireikus Komisija galėjo ne ilgiau kaip dviem mėnesiams pratęsti šioje straipsnio dalyje nustatytą tyrimo terminą. Valstybės politiko elgesio tyrimas turėjo būti pradėtas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto pagrindo atsiradimo.

Komisijos Nuostatuose nurodoma, kad savivaldybės tarybos nario elgesio tyrimas pradėdamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo 7 punkte nurodytų pagrindų atsiradimo (15 punktas).

Komisijos Nuostatuose nustatyta, kad Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – pirmininko pavaduotojas šaukia Komisijos posėdžius, sudaro jų darbotvarkę (11.1 papunktis). Pagrindinė Komisijos veiklos forma yra posėdžiai. Komisija, veikdama pagal Nuostatų 6.2 ir 6.6 papunkčius, rengia posėdžius ne rečiau kaip kartą per mėnesį (Nuostatų 13 punktas).

Duomenų apie tai, kad Komisija būtų pratęsusi atliekamo tyrimo Pareiškėjo atžvilgiu terminą, nepateikta. Atsakovas taip pat pripažino, kad toks sprendimas Komisijoje nebuvo įformintas. Tyrimas pradėtas 2019 m. gruodžio 4 d., o galutinis Sprendimas priimtas 2020 m. balandžio 15 dieną. Bendra viso tyrimo trukmė – 4 mėnesiai ir 10 dienų.

Pagal pradėto tyrimo metu galiojusias Kodekso nuostatas, tyrimas turėjo būti užbaigtas per 30 dienų su galimybe jį pratęsti iki 2 mėnesių. Nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos Kodekso nuostatos, pagal kurias tyrimas turi būti užbaigtas per 3 mėnesius nuo jo pradžios su galimybe pratęsti dar vienam mėnesiui. Abiem atvejais maksimalus tyrimo terminas buvo praleistas ir sprendimas dėl tyrimo termino pratęsimo taip pat nepriimtas.

Atsakovas nurodė, kad terminai dėl Pareiškėjo elgesio buvo praleisti, nes Savivaldybės teisininkas, pasitelktas atsakyti į Komisijai tyrimo metu kilusius klausimus, laiku nepateikė atsakymų, – jie buvo gauti 2020 m. kovo 5 d., t. y. praėjus daugiau nei mėnesiui nuo klausimų pateikimo datos.

Pagal Kodekso nuostatas, atlikdama tyrimą Komisija turi teisę pasitelkti specialistų (7 straipsnio 3 dalies 5 punktas). Visgi Kodekse nenustatyta, kad laikas, per kurį yra teikiamas atsakymas (laukiama atsakymo), neįskaičiuojamas į bendrą atliekamo tyrimo terminą, arba, pavyzdžiui, tuo metu tyrimas sustabdomas ir pan. Darytina išvada, kad Komisija savo darbą turi organizuoti tokiu būdu, jog visi dokumentai, papildoma informacija ir pan. būtų surinkta per nustatytą maksimalų tyrimui atlikti skirtą terminą. Nagrinėjamoju atveju Atsakovas pats pripažino, kad suejus nustatytam pradiniam tyrimo atlikimo terminui jis (terminas) nebuvo pratęstas, taip pat, kaip matyti iš nustatytų aplinkybių, buvo praleistas ir Kodekse nustatytas maksimalus terminas. Kodekso 7 straipsnio 2 dalyje nurodytas maksimalus tyrimo terminas nebegali būti pratęstas ar atnaujintas, taigi jo nesilaikymas negali būti laikomas neesminiu procedūriniu pažeidimu, nes įstatymų leidėjas, nustatydamas konkrečius terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės teisininkas savo 2020 m. kovo 5 d. atsakyme Komisijai nurodė neturįs teisės atsakyti į Komisijos pateiktus klausimus, nes šių klausimų nagrinėjimas išimtinai priklauso pačiai Komisijai. Nurodoma, kad įvertinus Komisijos pateiktų klausimų formuluotes reikia atlikti tyrimą dėl Komisijos narių veiklos atitikties teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms ir konstatuoti, ar Komisijos nariai pažeidė (nepažeidė) teisės aktuose nustatytus savivaldybės tarybos nario elgesio principus ar reikalavimus. Sistemine Komisijos veiklos teisinius santykius reglamentuojančių teisės aktų nuostatų analizė suponuoja išvadą, kad minėtojo tyrimo atlikimas ir teisės aktų pažeidimo ar nepažeidimo konstatavimas yra išimtinai Komisijos funkcija, kuri negali būti perduota Komisijos

pasitelktam specialistui. Komisija turi teisę pasitelkti specialistą siekdama išsiaiškinti atliekant tyrimą kylančius klausimus, reikalaujančius specialiųjų žinių, kurių Komisija neturi, ar kai abejojama tam tikrų faktų buvimu ir šioms aplinkybėms nustatyti reikalingos specialiosios žinios. Pasitelkiamam specialistui negali būti priskiriama funkcija tirti ir vertinti asmenų pateiktus įrodymus ir pateikti išvadą apie įrodinėjimo dalyką sudarančių faktinių aplinkybių buvimą ar nebuvimą; kaip minėta, tai yra Komisijos funkcija. Šiuo atveju Komisijos pateikti klausimai nereikalauja specialiųjų žinių, o iš esmės atitinka Komisijos pagrindinę funkciją – ištirti ir įvertinti pareiškėjo pateiktą skundą.

Kodekso 10 straipsnyje nustatyta, kad Komisija per 3 dienas nuo tyrimo pradžios surašo laisvos formos pranešimą, kuriuo informuoja valstybės politiką apie pradėtą jo elgesio tyrimą ir jo teises, pateikia turimus duomenis apie galbūt padarytą pažeidimą ir prašo valstybės politiko iki šio pranešimo nurodytos datos pateikti rašytinį paaiškinimą. Komisija šį pranešimą valstybės politikui įteikia asmeniškai arba išsiunčia paštu. Ši nuostata įtvirtinta ir Komisijos nuostatų 17 punkte.

Pareiškėjas teigia, kad ši nuostata nebuvo įgyvendinta, jis apie pradėtą tyrimą nustatyta tvarka ir terminais nebuvo informuotas. Duomenų, kad Pareiškėjui buvo išsiųstas toks pranešimas, Atsakovas VTEK nepateikė, taip pat nepaaiškino, koku būdu Pareiškėjas buvo informuotas apie pradėtą tyrimą. Kaip matyti iš 2019 m. gruodžio 4 d. vykusio Komisijos posėdžio protokolo Nr. T6-7, priėmus sprendimą pradėti tyrimą dėl Pareiškėjo elgesio nuspręsta pasiūlyti S. Mecelicaui pateikti paaiškinimą dėl skunde išdėstytų teiginių. Iš VTEK turimų dokumentų matyti, kad Pareiškėjas 2019 m. gruodžio 16 d. Komisijai pateikė paaiškinimą. Jame nurodo, kad paaiškinimą teikia susipažinęs su gautu skundu.

VTEK pateiktoje medžiagoje nėra jokių duomenų, kad Komisija per 3 dienas nuo tyrimo pradžios surašė laisvos formos pranešimą, kuriuo informavo Pareiškėją apie pradėtą jo elgesio tyrimą, jo teises, pateikė turimus duomenis apie padarytą pažeidimą ir prašė valstybės politiko iki šio pranešimo nurodytos datos pateikti rašytinį paaiškinimą (Kodekso 7 straipsnio 10 dalis). Darytina išvada, kad Komisija, turėdama pagrindą pradėti tyrimą ir įgyvendindama jai suteiktas teises, remdamasi gauta medžiaga privalo konkretizuoti, koku pagrindu pradeda tyrimą ir kokios konkrečios teisės normos pažeidimu yra kaltinamas politikas. Nesant duomenų, kad politikas gavo pranešimą, kuriame būtų nurodyta, kokio konkretaus Kodekso nuostatų pažeidimu jis yra kaltinamas, yra pažeidžiamos Kodekso 7 straipsnio 8 dalies 1 punkto bei 7 straipsnio 10 dalies nuostatos. Nenurodant asmeniui, kurio veiklos tyrimas atliekamas, koku konkrečiu Kodekso nuostatų pažeidimu jis yra kaltinamas, ir nustatyta tvarka bei terminais nepasiūlant jam pateikti paaiškinimo, akivaizdžiai suvaržomos jo procesinės teisės (pvz., asmens teisė į gynybą), todėl toks procedūrinis pažeidimas negali būti laikomas nežymiu, neturinčiu įtakos ginčo sprendimui.

Nustatyta, kad Komisija 2019 m. lapkričio 20 d. gavo Savivaldybės mero skundą dėl Pareiškėjo elgesio (skundo registracijos Nr. (3.27) G-7898). Pagal Kodekso 7 straipsnio 2 dalies nuostatas, tyrimas dėl Pareiškėjo elgesio turėjo būti pradėtas per 10 dienų nuo gautojo skundo. Sprendime nurodoma, kad tyrimas dėl Pareiškėjo pradėtas 2019 m. gruodžio 4 d., t. y. praėjus 14 dienų nuo gautojo skundo.

Pareiškėjas, ginčydamas priimtą sprendimą, nurodo, kad tyrimas buvo pradėtas praleidus Kodekso 7 straipsnio 2 dalyje nustatytą 10 dienų terminą. Iš VTEK pateikto 2020 m. balandžio 15 d. Komisijos posėdžio protokolo Nr. T6-3 matyti, kad Komisijos narys pasiteiravo Pareiškėjo, kuris taip pat yra ir Komisijos pirmininkas, kodėl posėdį, kuriame nuspręsta pradėti tyrimą Pareiškėjo atžvilgiu, pats Pareiškėjas sušaukė 2019 m. gruodžio 4 d., nors skundas buvo gautas 2019 m. lapkričio 20 dieną. Atsakydamas į užduotą klausimą Pareiškėjas pripažino, kad terminas porą dienų buvo praleistas, bet, jo nuomone, šis faktas neturi reikšmės kitiems posėdžiams.

Komisijos nuostatų 11 punkte nustatyta, kad Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – pirmininko pavaduotojas šaukia Komisijos posėdžius ir sudaro jų darbotvarkę. Atsižvelgiant į tai darytina išvada, kad Pareiškėjas, kaip Komisijos pirmininkas, vadovaudamasis Nuostatais, bet pats

nesilaikydamas Kodekso 7 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino, sušaukė 2019 m. gruodžio 4 d. Komisijos posėdį, kuriame buvo svarstytas gautas skundas dėl jo elgesio. Atsižvelgdama į tai, VTEK Pareiškėjo nurodomą aplinkybę dėl praleisto termino tyrimui pradėti nagrinėjamoju atveju vertina kritiškai, nes, kaip matyti iš nustatytų aplinkybių, Kodekso 7 straipsnio 2 dalyje nurodytas terminas buvo praleistas dėl paties Pareiškėjo kaip Komisijos pirmininko vienasmeniškai atliktų veiksmų. Visgi pabrėžtina, kad ši aplinkybė nepaneigia kitų aukščiau aptartų procesinių pažeidimų priimant skundžiamąjį Sprendimą.

2. Dėl konstatuojamų Nuostatų pažeidimų

Pareiškėjas nurodo, kad Komisijos 2020 m. balandžio 15 d. vykusio Tarybos posėdžio metu priimtas sprendimas nesutampa su nurodytu Sprendime. Posėdžiui pirmininkavęs Komisijos pirmininko pavaduotojas siūlė priimti sprendimą vadovaujantis Nuostatų 19.3 punktu, t. y. rekomenduoti elgesį suderinti su teisės aktų reikalavimais. Šiam siūlymui pritarė visi posėdyje dalyvavę Komisijos nariai. Tačiau Komisijos Sprendimo rezoliucinėje dalyje rašoma, jog Komisija nusprendžia konstatuoti, kad buvo pažeisti Nuostatų reikalavimai, t. y. priimamas sprendimas vadovaujantis Nuostatų 19.2 punktu ir rekomenduojama (Nuostatų 19.3 punktas) suderinti elgesį su teisės aktų reikalavimais.

2020 m. balandžio 15 d. Komisijos posėdžio protokole Nr. T6-3 nurodoma, kad Komisijos posėdžiui pirmininkavęs Komisijos pirmininko pavaduotojas pasiūlė Komisijos nariams, atsižvelgus į tyrimo metu surinktus duomenis ir šiame posėdyje išsakytas Komisijos narių mintis, vadovaujantis Komisijos nuostatų 19.3 punktu priimti bendrą sprendimą dėl Pareiškėjo elgesio skunde įvardytomis aplinkybėmis. Posėdžio protokole nurodoma, kad Komisija balsuodama vienbalsiai nusprendė, vadovaujantis Nuostatų 19.3 punktu, rekomenduoti Pareiškėjui suderinti savo elgesį ar veiklą su Kodekse ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir kituose teisės aktuose nustatytais savivaldybės tarybos nario elgesio principais ar reikalavimais.

Visgi pačiame skundžiamame Sprendime nurodomas galutinis vertinimas nesutampa su Komisijos posėdyje Komisijos narių balsavimu priimtu sprendimu. Sprendime konstatuojama, kad Pareiškėjas pažeidė Nuostatų 9.4 papunkčio, 11 punkto, 13.1 papunkčio reikalavimus ir rekomenduojama Pareiškėjui suderinti savo elgesį ir veiklą su Kodekse ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose bei kituose teisės aktuose nustatytais savivaldybės tarybos nario elgesio principais ir reikalavimais. Be to, Nuostatų 19.1 papunktis, kuriuo vadovaujasi priimant minėtąjį sprendimą, taip pat nesutampa su priimto skundžiamo sprendimo turiniu. Kaip minėta, Sprendime konstatuojama, kad buvo pažeisti Nuostatų punktai, bei teikiama rekomendacija, bet vadovaujasi Nuostatų 19.1 papunkčiu konstatuojant, kad savivaldybės tarybos narys nepažeidė Kodekse ar savivaldybės tarybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kituose teisės aktuose nustatytų savivaldybės tarybos nario elgesio principų ar reikalavimų.

Atsakovas, teikdamas atsiliepimą į Pareiškėjo skundą, pripažino, kad surašant rezoliucinę Sprendimo dalį įsivėlė netyčinė klaida, kuri leidžia savaip interpretuoti Nuostatų punktus, bet kaltinimus savavališkumu laiko nepagrįstas, nes Komisijos 2020 m. balandžio 15 d. posėdžio protokole Nr. T6-3 užfiksuota, jog Komisija, teikdama išvadas dėl kiekvieno gautojo skundo punkto ir priimdama bendrą sprendimą dėl Pareiškėjo elgesio, vadovavosi tik Nuostatų 19.3 papunkčiu ir niekur nėra minimas 19.2 punktas.

Nuostatų 20 punkte nurodoma, kad Komisijos priimamų sprendimų turinys ir forma turi atitikti teisėtumo ir pagrįstumo reikalavimus. Sprendimai dėstomi taip:

1) įžanginėje sprendimo dalyje nurodoma: sprendimo priėmimo data ir vieta; komisijos pavadinimas; posėdyje dalyvaujantys asmenys; komisijos sekretorius; savivaldybės tarybos nario, kurio veikla tiriama, vardas, pavardė ir pareigos; tiriami savivaldybės tarybos nario veiksmai (20.1 papunktis);

2) aprašomojoje ir motyvuojamojoje sprendimo dalyje nurodoma: komisijos nustatytos faktinės aplinkybės; savivaldybės tarybos nario, kurio veikla tiriama, paaiškinimai; įrodymai, kuriais grindžiamos komisijos išvados; argumentai, dėl kurių atmetami tam tikri teiginiai; nuorodos į konkrečias teisine normas, kurios buvo taikomos tiriant (20.2 papunktis);

3) rezoliucinėje sprendimo dalyje nurodoma: komisijos išvada dėl svarstomo savivaldybės tarybos nario veiksmų ir teisės aktas, kuriuo vadovaujantis priimtas sprendimas (20.3 papunktis).

Akivaizdu, kad Komisijos priimtas Sprendimas neatitinka Nuostatų 20.3 punkte nurodyto reikalavimo, nes Sprendimo rezoliucinėje dalyje pateiktas Pareiškėjo elgesio vertinimas nesutampa su Komisijos posėdyje Komisijos narių priimtu sprendimu. VTEK nemano, kad tokia neatitiktis gali būti laikoma tik techninio pobūdžio klaida, nes Sprendime konstatuojama, jog Pareiškėjas pažeidė Nuostatų reikalavimus, o Komisijos priimtame sprendime apsiribojama tik rekomendacija.

Pažymėtina, kad Pareiškėjas yra politikas, tai yra asmuo, aktyviai dalyvaujantis visuomenės gyvenime, gaunantis visuomenės pasitikėjimo ir atstovavimo viešajam interesui įgaliojimą – per politinį mandatą, galių delegavimą, platų socialinį pripažinimą ir pasitikėjimą, dėl to vien tik konstatavimas, kad pareiškėjas nesilaikė ar pažeidė teisės aktų nuostatas, pareiškėjui atitinkamai sukeltos neigiamos pasekmės tolimesnei jo politinei veiklai. Šiuo atveju dėl priimto ginčo sprendimo pareiškėjas atsiduria blogesnėje padėtyje su tais politikais, kurių atžvilgiu nėra priimtas toks sprendimas, be to, ginčijamas sprendimas pareiškėjui gali užkristi kelią ateityje užimti tas pareigas, kuriose reikalaujama nepriekaištingos reputacijos. Atsižvelgiant į tai, jog Komisijos sprendimas pareiškėjui sukelia atitinkamas pasekmes, jis gali būti skundžiamas nustatyta tvarka. Tokios praktikos laikėsi Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2014 m. sausio 13 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A662-2370/2013.

Sprendime vertinta Pareiškėjo elgesio atitiktis Nuostatų 19.1 papunkčiui, pagal kurį Komisijos nariai privalo, kol Komisija nebaigia tyrimo, niekam neteikti jokios informacijos apie tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą ir kitus duomenis. Nurodoma, kad Komisijos posėdis vyko 2019 m. liepos 4 d. ir jame, be Komisijos narių, taip pat dalyvavo laikraščio „Utenos diena“ vyr. redaktorius.

Duomenų, kad Pareiškėjas į Komisijos posėdį būtų pakvietęs žiniasklaidos atstovą, Sprendime nėra, taip pat nenustatyta, kokių pagrindų minėtasis asmuo dalyvavo posėdyje. Nurodoma, kad Pareiškėjas, būdamas Komisijos pirmininku, leido dalyvauti posėdyje nekviestam asmeniui, nesiėmė jokių veiksmų ir neužtikrino prievolės niekam neteikti informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą ir kitus duomenis, kol Komisija nebaigia tyrimo. Tokią informaciją žiniasklaidos atstovas kaip tik ir girdėjo dalyvaudamas Komisijos posėdyje.

Kodeksas nenustato, ar Komisijos posėdžiai yra vieši, bet įpareigoja Komisiją, kol neužbaigtas tyrimas ir nėra priimtos išvados, neatskleisti tyrimo medžiagos. Sistemiskai vertinant, VTEK nuomone, atėjęs į posėdį asmuo (nesvarbu, kviestas ar nekviestas) neturėtų būti į jį įleistas, kad vėliau neatskleistų tyrimo medžiagos. Kodeksas nustato tik galimybę pateikti pranešimus visuomenės informavimo priemonėms po kiekvieno posėdžio ir priėmus sprendimą (7 straipsnio 13 ir 14 dalys). Šis reikalavimas taikytinas ne tik pirmininkui, bet ir visiems Komisijos nariams, tai savo skunde pabrėžia ir pats Pareiškėjas. VTEK nuomone, Komisijos išvada perkelti atsakomybę dėl šio pažeidimo vienam asmeniui – Komisijos pirmininkui nėra teisinga, nes teisiškai nepagrįsta, t. y. nei Kodekse, nei Nuostatuose nėra išskirtinai Komisijos pirmininkui nustatytos pareigos užtikrinti, kad tyrimo medžiaga nebūtų atskleista, kol tyrimas nėra užbaigtas ir nėra priimtų išvadų.

Sprendime taip pat nurodoma, kad buvo vertinta aplinkybė, susijusi su 2019 m. liepos 23 d. vykdyta Komisijos narių telefonine apklausa dėl tyrimo, atliekamo pagal gautą kreipimąsi, nukėlimo iki rugpjūčio mėnesio pabaigos. Ši apklausa informinta Komisijos 2019 m. liepos 23 d. posėdžio protokolu Nr. T6-4. Nurodoma, kad Nuostatuose nėra numatyta galimybės Komisijos posėdžius organizuoti nuotoliniu būdu, naudojantis telefonais, kompiuteriais ar kitais įrenginiais, be

to, ne visi Komisijos nariai suprato, kad Pareiškėjo telefonu užduodami klausimai yra traktuojami kaip balsavimas nuotoliniu būdu Komisijos posėdyje.

Sprendime cituojamas Nuostatų 11 punktas, pagal kurį pagrindinė Komisijos veiklos forma yra posėdžiai, taip pat 13 punktas, pagal kurį Komisijos pirmininkas, o kai jo nėra – pirmininko pavaduotojas šaukia Komisijos posėdžius, sudaro jų darbotvarkę, vadovauja ir pirmininkauja Komisijos posėdžiams. Sprendime nėra nurodomas teisinis reguliavimas ar nustatyta konkreči tvarka, pagal kurią turi būti šaukiamas Komisijos posėdis, kur ir koku būdu Komisijos posėdžiai turi vykti, taigi nėra kuo remtis darant išvadą, kad Pareiškėjas, organizuodamas Komisijos 2019 m. liepos 23 d. posėdį, nesilaikė nustatytos tokių posėdžių šaukimo ir vedimo tvarkos.

VTEK, išnagrinėjusi byloje nustatytas aplinkybes ir atsižvelgdama į nurodytųjų argumentų visumą, teikia išvadą, kad ginčijamas Sprendimas priimtas nesilaikant tokiems sprendimams priimti taikytinos tvarkos.

Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, t. y. motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Būtinybė motyvuoti viešojo administravimo subjekto priimamus sprendimus yra ne kartą pabrėžta ir Vyriausiojo administracinio teismo praktikoje (LVAT 2004 m. gegužės 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴-387-2004). Taigi priimant individualųjį administracinį aktą jame turi būti nurodomos jo priėmimo priežastys, aiškiai nurodomi atitinkami faktai ir teisinis pagrindas, pateikiama argumentacija (LVAT 2006 m. gruodžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²-1624-2006).

Komisijos priimtame sprendime turi būti išsamiai nurodytos visos reikšmingos faktinės aplinkybės ir motyvai, argumentai ir teisinės nuostatos, kuriomis vadovautasi priimant Sprendimą. Etikos komisijos nuostatų 20.2 papunktis nustato, kad turi būti pateikti įrodymai, kuriais grindžiamos Komisijos išvados. To padaryta nebuvo.

Nustatyta, kad buvo padaryta ir esminių procedūrinių pažeidimų, dėl kurių Komisijos sprendimas naikintinas kaip neteisėtas ir nepagrįstas.

Nesilaikyta Nuostatų 20.3 papunkčio reikalavimo, pagal kurį rezoliucinėje sprendimo dalyje nurodoma Komisijos išvada dėl svarstomo savivaldybės tarybos nario veiksmų ir teisės aktas, kuriuo vadovaujantis priimtas sprendimas. Nustatyta, kad Komisijos posėdyje priimtas sprendimas nesutapo ir iš esmės skyrėsi nuo skundžiamame Sprendime nurodyto teisinio Pareiškėjo elgesio vertinimo, taip pat nesutapo ir Sprendime nurodoma teisės akto nuostata, kuria vadovautasi Komisijos posėdyje priimant sprendimą.

Svarbu ir tai, jog Atsakovas iš esmės sutinka su tuo, kad priimant ginčijamą sprendimą buvo padaryta procedūrinių pažeidimų (neprateštas pirminis tyrimui atlikti skirtas terminas, praleisti maksimalūs tyrimo atlikimo terminai, Komisijos priimtas sprendimas nesutampa su ginčijamu Sprendimu), bet nelaiko jų pakankamais šį sprendimą naikinti. Atsakovas taip pat VTEK nepaaiškino ir nepateikė duomenų, ar Pareiškėjui Kodekse nustatyta tvarka ir terminais buvo išaiškinta teisė teikti paaiškinimus ar įrodymus nurodant konkrečias teisės aktų nuostatas, kurių pažeidimu Pareiškėjas kaltinamas.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, nustatytus procesinės ir materialiosios teisės normų taikymo pažeidimus ir trūkumus, ginčijamą Sprendimą laikyti teisėtu ir pagrįstu nėra teisinio pagrindo, todėl Pareiškėjo skundas tenkintinas ir ginčijamas Sprendimas naikintinas.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktais, 24 straipsnio 5 dalimi,

n u s p r e n d ž i a:

patenkinti pareiškėjo Sigito Mecelicos visą skundą ir panaikinti Utenos rajono savivaldybės tarybos etikos komisijos 2020 m. balandžio 15 d. sprendimą Nr. T6-3(1) "Dėl Sigito Mecelicos".

VTEK, kaip privalomos išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos, priimtas sprendimas gali būti skundžiamas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Sakalauskas

Komisijos narys

Virginijus Kanapinskas

Komisijos narė

Evelina Matulaitienė

Komisijos narys

Antanas Šenavičius

Komisijos narys

Martinus Žaltauskas